

Gemeente Rheden

Raadsvergadering

Datum: 14 juni 2018
Locatie: gemeentehuis De Steeg, raadszaal
Voorzitter: burgemeester C. van Eert
Plaatsvervangend griffier: de heer S. Leenders
Wethouders: de heer R. Haverkamp, de heer M. Budel, mevrouw G. Hofstede, de heer T. Klomberg
Gemeentesecretaris: de heer J. W. Kettelerij
Verslag: mevrouw T. Dirksen (Het Notuleercentrum)

Aan de orde:

- 1 Opening en vaststelling van de agenda
- 2 Algemene Beschouwingen

Bespreekstukken

- 3 Voorstel tot vaststelling van de Kadernota 2019
- 4 Ontwerpbegroting 2018-2022 BVO DRAN
Voorstel om het college te verzoeken de zienswijze van de raad op de ontwerp-meerjarenprogramma-begroting BVO DRAN 2018-2022, zoals verwoord in dit voorstel kenbaar te maken aan het Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling BVO DRAN
- 5 Sluiting

Aanwezig

Mevrouw M. Visser	VVD
De heer R. Koekkoek	VVD
Mevrouw Y.A.W. Hopmans	VVD
De heer J.M.J. Uijthof	VVD
De heer J.G. Hanssen	VVD
De heer T.T. Frijlink	CDA
Mevrouw M.A. Reinders-Lueb	CDA
De heer A. de Lange	CDA
De heer C.C.J.M. Weijers	CDA
De heer R. Sivasli	SP
Mevrouw L.A. van Vliet	SP
De heer S. De Waal	SP
De heer J.A. Kuijpers	SP
Mevrouw M. Noorland	PvdA
De heer J. de Ruiters	PvdA
De heer N. Booij	PvdA
De heer H.J. van Valburg	PvdA
Mevrouw K.H. den Hertog-Heins	D66
De heer K. Verspui	D66
De heer E.P.F.L. Roumen	D66
De heer T. Endevelt	GL
De heer C. Pos	GL
Mevrouw L.M. Nieuwenhoven	GL
Mevrouw M.M.H. Rook	GPR/B
De heer A. Bosveld	GPR/B
De heer T.K.J. Eskes	GPR/B
De heer H. Witteveen	CU

1 Opening

De VOORZITTER opent de vergadering van de gemeenteraad van Rheden om 18.00 uur. Hij deelt mee dat de heer Uijthof (VVD) en de heer De Lange (CDA) later zullen komen.

De VOORZITTER stelt vast dat de raad instemt met de agenda. Aldus wordt besloten.

2 Algemene Beschouwingen

Mevrouw HOPMANS (VVD) signaleert een nieuwe burgemeester, een nieuwe raad en een nieuw college. Ze vertrouwt erop dat dit college voortvarend aan het werk gaat. Het coalitieakkoord Goed samenleven in Rheden vindt het belangrijk dat elke inwoner meedoet en wil maximaal inzetten op participatie via arbeidsactivering of sociale activering. Werk is belangrijk want wie werkt investeert in zichzelf en in de samenleving. Mensen met een bijstanduitkering moeten zo snel mogelijk bij het arbeidsproces betrokken worden. De VVD omarmt de universele doelen van de Verenigde Naties, de Global Goals, als richting voor doorontwikkeling van de samenleving. Ze citeert uit het coalitieakkoord om aan te geven dat Rheden hierbij voorop wil lopen. Ze vraagt wat deze torenhoge ambities inwoners concreet opleveren. Wat de VVD betreft wordt energie gestoken in de vertaling van de Global Goals voor inwoners en de organisatie, en worden externe activiteiten 'on hold' gezet. Op het gebied van burgerparticipatie is te weinig vooruitgang geboekt. Het gevoel moet groeien dat de gemeente er is voor inwoners en niet andersom. Nu gebeurt het nog, zoals bij het fietspad Weertsedijk, dat niet tijdig wordt gecommuniceerd. Op financieel gebied is de VVD voor weloverwogen beleid zonder verder in te teren op de algemene reserve. Zorgen heeft ze over mogelijke financiële gevolgen van regionale samenwerking. De beoogde besparing wordt niet altijd behaald. Voor de raad is het de vraag hoe men het stuur in handen houdt. Verder pleit ze voor één politiekavond. Raadsleden houden daardoor tijd over voor hun volksvertegenwoordigende rol en het is duidelijker voor inwoners. Ze herinnert nog aan de opening van de tunnelbak van de Traverse Dieren. Gemeente en inwoners hebben er lang naartoe geleefd en diverse gemeenteraden waren bij de besluitvorming betrokken. De overlast is beperkt gebleven, een compliment waard. Het is jammer dat mensen met een scootmobiel niet konden kijken, en dat de gemeenteraad niet voor de opening is uitgenodigd. De VVD is blij dat zoveel van zijn plannen in het coalitieakkoord zijn opgenomen en is er klaar voor.

Mevrouw REINDERS (CDA) zegt dat zij zich kan vinden in de bijdrage van de VVD, vooral in de opmerking over de Global Goals. Ze vraagt of de VVD vraagt om een toezegging dat de externe activiteiten 'on hold' gaan. Mevrouw HOPMANS (VVD) zegt dat ze dit inderdaad graag zou willen.

Mevrouw REINDERS (CDA) begrijpt dat het coalitieakkoord nog maar beperkt terug te vinden is in deze nota. Het CDA zal er 'energie in steken' dat dit in de toekomst anders is. Zij noemt haar speerpunten. Meer mensen moeten aan het werk zodat ze niet meer afhankelijk zijn van een uitkering en mee kunnen doen aan de samenleving. Gezien de groeiende economie is het nu een goed moment. Het CDA vindt het goed te horen dat de gemeente al bezig is meer mensen te begeleiden naar werk, en steunt het initiatief om de formatie van EZ uit te breiden. Vanwege haar zorgen over de jeugdhulp zal ze alert zijn op het ontstaan van wachtlijsten. Volgens het CBS is het beeld in Rheden niet positief. Het CDA is voor een blowverbod op ontmoetingsplekken en wacht het onderzoek af. Er liggen uitdagingen op het gebied van een prettige en veilige woonomgeving zoals de doorstroming, levensloopbestendige woningen en verduurzaming. Zoals eerder vraagt het CDA hier aandacht voor de positie van de middeninkomens. Inzake duurzaamheid moet de gemeente het goede voorbeeld geven en ambitie hebben. Maar realisme, en zeker draagvlak zijn nog belangrijker. Inwoners en ondernemers moeten aangehaakt blijven want de gemeente moet het samen met hen doen. Ze pleit voor kleinere zichtbare stapjes zodat er draagvlak ontstaat voor een grotere beweging. Bij de beleidsinitiatieven valt op dat er zes van de zeven betrekking hebben op de organisatie. Ze vindt het niet logisch dat zowel budget gevraagd wordt voor een medewerkerstevredenheidonderzoek als voor doorontwikkeling van Organisatiefase 2 en vraagt waarom het college niet eerst het onderzoek afwacht. Wat de Global Goals betreft sluit ze aan bij de VVD, ze heeft moeite met de hoge ambities. De raad zelf heeft deze nooit uitgesproken. En ze vraagt zich af of de organisatie er klaar voor is, gezien het hoge ziekteverzuim en de onrust rond De Connectie, en of er voldoende draagvlak is. Ze vindt dat de gemeente dienstbaar moet zijn aan inwoners en bedrijven. Dit geeft een verkeerd signaal. Ze wacht de informatie in oktober af. Ook hier geldt dat ambitie gepaard moet gaan met realisme en draagvlak. Ze verwijst nog naar de in te dienen motie over de oversteek Schoonoordpad.

De heer ENDEVELD (GL) vraagt of de gemeente niet juist moet inspireren en vooroplopen wat de Global Goals betreft, en daarom juist grote stappen moet zetten. Mevrouw REINDERS (CDA) zegt dat ze niet zei dat de gemeente niet voorop moet lopen maar dat ervoor moet zorgen dat de partners kunnen aanhaken, om draagvlak te houden. Als de heer ENDEVELD (GL) wijst op het enthousiasme bij inwoners bijvoorbeeld voor verduurzaming van huizen, zegt ze dat dit juist aangeeft dat kleine stappen belangrijk zijn. Zij acht bijvoorbeeld een stap als tien windmolens niet haalbaar of realistisch.

Mevrouw VAN VLIET (SP) merkt op dat dit jaar alles anders lijkt. De Kadernota telt maar 33 pagina's. Het jaarverslag is er niet, maar wel een persbericht. En pas als het collegeakkoord bekend is, kan de raad vragen stellen over het coalitieakkoord. Er is veel onduidelijkheid. Op Twitter biedt de wethouder

1000 werknemers aan, maar pas geleden zei hij nog dat maar 10% direct geschikt is voor werk. 'De bijstand echt aanpakken' vindt ze Rotterdams klinken. Ze wijst op de landelijke situatie: de crisis is voorbij maar de lonen stijgen nauwelijks, ouderen hebben geen werk, jongeren vaak alleen tijdelijk en de armoede groeit. Ze ziet de verschillen toenemen, dat de rode loper uitligt voor bedrijven en niet voor mensen op zoek naar beschut werk. Dat vindt ze zorgelijke ontwikkelingen. Ze noemt vier punten. Er is een voorstel gekomen voor de tribunes van De Pinkenberg, maar niet voor Theothorne. Ze hoopt dat de begroting wel aandacht heeft voor de achterstallige zaken daar. De SP is tegen het plan van de regering om de loonkostensubsidie voor arbeidsgehandicapten af te schaffen en de mogelijkheid te bieden hen onder het minimumloon te betalen. Dit past niet in een inclusieve samenleving, ondergraaft het stelsel en maakt gehandicapten tot tweederangsburgers. Wellicht geldt dit straks ook voor vluchtelingen, Mbo'ers of ouderen. Vragen van de SP aan het college over de definities van 'werk' en van 'loon' zijn nog niet beantwoord. Ze dient nu met GL een motie in die de gemeente vraagt niet onder het minimumloon te betalen. Bij motie vraagt ze ook om een onderzoek naar kosten en baten van de hondenbelasting. Dit vanuit de overwegingen dat deze belasting een overblijfsel is uit de tijd dat een hond nog gold als een transportmiddel, en dat gemeenten in de buurt dit al lang hebben gedaan. Verder dient ze met GL een motie in om middels een brief aan Den Haag te wijzen op de penibele situatie van een biologische melkveehouder in Spankeren die als gevolg van het fosfaatreductiebeleid een hoge boete heeft gekregen. Ze wijst erop dat alle partijen zich eerder over deze situatie hebben uitgesproken en dat iedereen kleinschalige veeteelt belangrijk vindt.

Motie 1 Minimumloon voor iedereen

De gemeenteraad van Rheden in vergadering bijeen op donderdag 14 juni 2018, sprekende over de Kadernota 2019,

Overwegende dat

- de regering werknemers met een arbeidsbeperking door middel van loondispensatie onder het minimumloon wil laten werken;
- een inclusieve samenleving inhoudt dat iedereen recht heeft op gelijke behandeling, van toegankelijkheid tot salaris;
- er geen sprake is van gelijke rechten en gelijke behandeling als werknemers met een arbeidsbeperking onder het minimumloon werken;
- de invoering van loondispensatie een verschuiving van problemen is die werknemers met de lasten opzadelt;
- in het coalitieakkoord aandacht is voor de Global Goals, zoals GC8: Creëren van fatsoenlijke banen en economische kansen voor iedereen;
- Rheden een beschaafde gemeente is waar het minimumloon voor iedereen geldt, ook voor werknemers met een arbeidsbeperking;

Verzoekt het college

- al het mogelijke te doen om ervoor te zorgen dat in Rheden het minimumloon voor iedereen het minimumloon blijft;
- en zich richting het kabinet uit te spreken tegen het plan om het mogelijk te maken om mensen met een arbeidsbeperking minder dan het minimumloon te betalen

De Steeg, 14 juni 2018

Fractie SP, Lyan van Vliet; Fractie GroenLinks, Tim Endevelde

Motie 2 Afschaffen hondenbelasting

De gemeenteraad van Rheden, in vergadering bijeen op donderdag 14 juni 2018, sprekende over de Kadernota 2019,

Overwegende dat

- de hondenbelasting stamt uit de tijd dat honden nog gebruikt werden als transportmiddel;
- voor andere huisdieren geen extra belasting hoeft te worden betaald;
- deze belasting geen doelbelasting is, hetgeen betekent dat de opbrengsten niet hoeven te worden ingezet voor hondenbeleid of het opruimen van hondenpoep. De opbrengsten belanden volledig in de algemene middelen en komen daarmee ten goede aan alle inwoners van de gemeente;
- inmiddels zo'n 40% van de Nederlandse gemeentes de hondenbelasting heeft afgeschaft;

- in onze buurgemeenten Brummen, Arnhem, Rozendaal en Bronckhorst de hondenbelasting eerder al is afgeschaft;
- veel hondeneigenaren deze belasting ervaren als een oneerlijke belasting,

Verzoekt het college

- uiterlijk vóór 1 oktober 2018 te komen met een overzicht van de inkomsten hondenbelasting en uitgaven die kunnen worden toegeschreven aan het hebben van honden in de samenleving, zoals bijvoorbeeld inrichting en onderhoud van hondenuitlaatterreinen, poepzakjesdispensers, controle op hondenbezit en kosten voor handhaving;
- in kaart te brengen wat de gevolgen zijn van afschaffen van de hondenbelasting

De Steeg, 14 juni 2018

Namens de fractie van de SP, Lyan van Vliet

Motie 3 Voorkomen faillissement Bioboer

De gemeenteraad van Rheden, in vergadering bijeen op donderdag 14 juni 2018, sprekende over de Kadernota 2019,

Overwegende dat

- de Nederlandse melkveehouderij flink gegroeid is sinds de afschaffing van het melkquotum in 2015;
- dit geleid heeft tot een toename van de fosfaatproductie uit mest, waardoor het fosfaatplafond is overschreden;
- begin 2017 het fosfaatreductieplan in werking is getreden
- melkveehouders het aantal koeien moeten terugbrengen naar het aantal dat zij hadden op 2 juli 2015;
- deze maatregel ook geldt voor kleinschalige biologische boeren, zoals de boerderij van Hans en Tanja van Nieuwenburg in Spankeren;
- deze kleinschalige biologische boeren niet verantwoordelijk zijn voor het overschrijden van het fosfaatplafond;
- het fosfaatreductieplan tot gevolg heeft dat een aantal boeren te maken krijgt met enorm hoge boetes;
- deze boetes tot gevolg kunnen hebben dat biologische melkveehouders gedwongen worden hun bedrijf te beëindigen;
- de gemeenteraad van Rheden het belangrijk vindt dat er in onze groene gemeente ruimte is voor kleinschalige biologische boeren;
- de zogenaamde knelgevallenregeling uitgebreid zou moeten worden;

Verzoekt het college

Namens de gemeenteraad, voor het debat van 27 juni 2018 in de Tweede Kamer, middels een brief de Minister op te roepen te besluiten tot uitbreiding van de knelgevallenregeling en een uitzonderingspositie voor kleinschalige biologische boeren in het fosfaatreductieplan;

En gaat over tot de orde van de dag, De Steeg, 14 juni 2018
Fractie SP, Lyan van Vliet; Fractie GroenLinks, Tim Endevelde

Mevrouw REINDERS (CDA) vraagt waarom motie 3 specifiek aandacht vraagt voor een kleinschalige boer. Mevrouw VAN VLIET (SP) zegt dat hiervoor gekozen is omdat deze boer in de gemeente woont en bekend is, iets wat nu speelt in Rheden. Op de vraag van mevrouw REINDERS (CDA) of het de bedoeling is over deze boer contact op te nemen met Den Haag, zegt ze dat andere boeren in dezelfde situatie hierin meegenomen kunnen worden.

Mevrouw NOORLAND (PvdA) merkt op dat de PvdA sinds acht jaar weer deelneemt aan een coalitie. Ze noemt het een uitdaging. Drie punten zijn voor de PvdA belangrijk: kinderarmoede uitbannen, het betaalbaar houden van zorg en zorgvoorzieningen voor alle inwoners en een woningmarkt waar voor ieder een passende woning beschikbaar is. Ze is blij dat het beleid het mogelijk zal maken dat alle kinderen mee kunnen doen aan alle activiteiten. Zorg en zorgvoorzieningen zoals huishoudelijke hulp en scootmobiel moeten bereikbaar blijven. Zorgen heeft ze over de afspraak in het regeerakkoord voor een uniform tarief van € 17,50 voor Wmo-voorzieningen. Dit zal administratiekosten doen afnemen, volgens de VNG, maar inkomsten uit eigen bijdragen zullen wegvallen en de vraag zal

toenemen. De helft van de kosten ter grootte van € 290 miljoen moet door de gemeenten worden opgebracht. Ze vraagt een toezegging om voor de zomerrapportage te analyseren wat dit voor Rheden gaat betekenen. Bij de woningmarkt is goed geregisseerde doorstroming nodig en de kansen voor ouderen en starters moeten verbeteren. De PvdA wil dat zaken als isolatie en aansluiting op nieuwe energiebronnen beschikbaar zijn voor alle inwoners. De Kadernota geeft aan waarover de raad een voorstel kan verwachten maar omdat de overheid het financiële beleid voor gemeenten gaat aanpassen volgens het principe 'gelijk trap op en trap af', en een totaal tekort in Rheden van € 6 miljoen, zal er weinig ruimte zijn voor extra's voor de WMO. Gezien het feit dat mensen ouder worden en dat de gemeente adequate zorg moet bieden, wil de PvdA liever geen treetjes overslaan, en zich bewust zijn van het op de trap staan. Ze vraagt de genoemde onderzoeken en pilots op het gebied van werk en inkomen een de kans te geven op ontwikkeling. Ze veronderstelt dat burens met wie ze een boomspiegel adopteert in Rheden geen weet hebben van 'sustainable development goals'. Toch verwijzen Global Goals naar het voorkomen van tweedeling, het meedoen van iedereen en gedeelde verantwoordelijkheid bij de energietransitie. Om ervoor te zorgen dat meer mensen ze begrijpen en omarmen stelt ze het college voor om een duidelijke naam te gebruiken, iets als 'Rhedense stappen'. Ze dient ten slotte samen met CDA een motie in voor een veilige oversteek van de N317.

Motie 4 Veilige oversteek vanaf het Schoonoordpad

De raad van de gemeente Rheden in vergadering bijeen d.d. 14 juni 2018, sprekende over de Kadernota 2019,

Overwegende dat:

- goede fietsvoorzieningen belangrijk zijn voor het toerisme en recreatie in onze mooie gemeente;
- er fietsend veel te ontdekken is in Rheden;
- we aandacht hebben voor het verbeteren van de fietsveiligheid op de Weertsdijk in de Havikerwaard;
- aan de andere kant van de Havikerwaard, het fietspad (Schoonoordpad) eindigt bij een onveilige oversteek op de Ellecomse Dijk (N317);
- de Provincie Gelderland het wegbeheer voert over de N317

Roept het college op om:

1. In overleg te treden met de Provincie Gelderland en aan te dringen op het veiliger maken van de oversteek van de N317, bijvoorbeeld door het realiseren van een middengeleider of vluchtheuvel als oversteekvoorziening in het midden van de weg;
2. De raad uiterlijk 15 oktober 2018 te informeren over de uitkomsten van dit overleg;

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie PvdA, Marleen Noorland; fractie VVD, Yola Hopmans; fractie CDA, Monique Reinders

De heer ENDEVELD (GL) vraagt of het niet tijd wordt te kijken naar het totaal van fietspaden en oversteken gezien het feit dat de raad geregeld dit soort problemen bespreekt. Mevrouw NOORLAND (PvdA) zegt dat ze uitgaat van beleid dat fietsers voorrang geeft. Dat is hier namelijk niet het geval, en er waren signalen dat de situatie onveilig is. Dat neemt niet weg dat ze positief is over een totaalplan.

De heer ROUMEN (D66) telt: een nieuwe coalitie en een coalitieakkoord, een nieuw college, een nieuwe planning- en controlecyclus, en voor D66 een nieuwe fractievoorzitter. Algemene beschouwingen wordt gedefinieerd als een politieke vergadering met discussie over plannen van het college. Er ligt een plan vol ambitie en speerpunten dat energie geeft en hij wil die energie teruggeven aan Rheden. D66 is blij te hebben kunnen bijdragen aan kansen voor wijken. D66 wil dat vanuit de wijk voorstellen gedaan kunnen worden voor voorzieningen die daar nodig zijn, sociaal en fysiek. Zaken als een repaircafé of huiswerkbegeleiding kunnen met een buurtbudget mogelijk worden. Er liggen kansen op het gebied van klimaat, dat Parijs als het ware naar Rheden komt. Van gemeente en inwoners wordt gevraagd te accepteren dat de energietransitie een andere leefomgeving met zich meebrengt. De uitdaging is dit samen te doen. Zoals bleek bij het energiecafé zijn inwoners bereid mee te denken over energieopwekking. Onderwijs biedt kansen en moet beschikbaar zijn voor jong en oud. D66 juicht de samenwerking van scholen en bedrijven toe. Hij stelt verder vast dat de Kadernota alleen een financiële vertaling is van het coalitieakkoord. Hij kijkt hoopvol en kritisch uit naar de invulling bij beleidsakkoord en begroting. D66 omarmt de richting die de Global Goals aangeven. Het is een methode om beter in contact te zijn met de samenleving, ook omdat scholen en bedrijven hier

eveneens over communiceren. Hij steunt het streven van het college naar financieel evenwicht, maar blijft toch dromen. Het meerjarenperspectief toont pieken en dalen. Hij is geneigd bij pieken te dromen over bijvoorbeeld muziekonderwijs voor alle kinderen, maar dan moet hij ook nadenken over de dalen.

De heer ENDEVELD (GL) citeert: "We choose to go the moon, not because it's easy, but because it's hard". Hij ziet hierin het antwoord op vragen over Global Goals. Ambitie is nodig, vooral om mensen op een andere manier aan het denken te zetten. Rheden zou het groots moeten aanvliegen, ook eens ergens groot in willen zijn. Global Goals bieden concrete doelen, handvatten om daar met inwoners over te communiceren, domeinoverschrijdend denken en passen in een netwerkorganisatie. Om mensen mee te kunnen nemen en bewust van wat ze zelf kunnen bijdragen moeten juist grote stappen worden gezet. Hij vraagt het college om bij elk raadsvoorstel aan te geven hoe dat bijdraagt aan de Global Goals, en hoe de burger erbij betrokken wordt. Zo kan het beter uitgelegd worden zodat inwoners mede-eigenaar worden. Specifiek vraagt hij aandacht voor het doel om armoede te beëindigen. GL pleit hier voor welvaartbeleid. Elke inwoner moet kunnen meedoen, en wel voor het minimumloon. Hij vraagt aandacht voor de parallelle arbeidsmarkt. Mensen die zich nu nuttig maken in de buurt of de zorg, zou men een baan moeten aanbieden. Verder wijst hij erop dat de doelstelling van de Gelrepass zo is geformuleerd dat het de bedoeling lijkt dat meer mensen zo'n pas hebben. Hij vraagt dit bij de begroting aan te passen. Wat betreft het doel 'Climate action' gaven kinderen op De Beemd het goede voorbeeld geven met hun windmolenpark. Hij zou actief werk willen van windmolens. GL is blij met de aandacht voor het klimaat in het coalitieakkoord, maar zet wel kanttekeningen. De tussendoelen zijn wat laag gesteld want in de laatste 10 jaar zou nog 50% reductie moeten plaatsvinden. Hij vraagt ook om een bredere inzet op broeikasgassen, dus ook methaan. En verder vraagt hij inzet daar waar de gemeente niet zoveel invloed heeft zoals industrie en landbouw. De eigen organisatie moet het goede voorbeeld geven. In het kader van het doel Veilige en duurzame steden voor alle bevolkingsgroepen vraagt hij om meer focus op sociale huur in plaats van het bouwen voor rijkere ouderen. Hij vraagt een toezegging dat ook bij nieuwbouw de afspraken over het percentage sociale huur blijven gelden. In het kader van natuur in de stad is het belangrijk om juist kijken waar het niet zo goed gaat, een vergroeningsimpuls te geven, goed om de effecten van klimaatverandering op te vangen en voor de gezondheid. Hij denkt aan bedrijventerreinen en het nieuwe gemeentehuis, en vraagt om een toezegging ten aanzien van het laatste.

Mevrouw HOPMANS (VVD) vraagt wat de inwoners hebben aan het groots aanpakken van de Global Goals. De heer ENDEVELD (GL) zegt dat zij veel hebben aan een goed draaiende organisatie die actief inzet op doelen en kennis bezit. De tussendoelen geven goed de richting aan. De eigen drive moet men meegeven aan de omgeving. Nogmaals gevraagd, licht hij toe dat elk voorstel gericht kan worden op een bepaald doel en eraan getoetst; dit geeft aan inwoners duidelijkheid. Mevrouw HOPMANS (VVD) zegt dat een landelijk expertisecentrum vooral expertise verspreidt over het land. De heer ENDEVELD (GL) antwoordt dat wie kennis haalt ook kennis brengt. Bij een open dialoog leert men van elkaar en het is mooi zijn om andere gemeenten te laten zien hoe goed Rheden het doet.

De heer WITTEVEEN (CU) zegt dat de bijdrage van GL hem aanspreekt. Hij wijst er wel op dat de coalitie niet gekozen heeft voor sociale woningbouw nadat gebleken was dat de wachttijd in Rheden niet erg lang is, ongeveer een jaar.

Mevrouw NOORLAND (PvdA) vraagt of GL een suggestie heeft voor een andere doelstelling voor de Gelrepass. De heer ENDEVELD (GL) denkt aan het percentage van het aantal mensen dat er recht op heeft en er daadwerkelijk gebruik van maakt.

Mevrouw VAN VLIET (SP) vraagt of het expertisecentrum misschien de vorm van een museum kan aannemen. De heer ENDEVELD (GL) zegt dit aan het college te laten.

Mevrouw REINDERS (CDA) vraagt hoe het voorstel om met boeren in gesprek te gaan te rijmen is met de motie ten behoeve van de vrijstelling van een veehouder. De heer ENDEVELD (GL) zegt dat GL voor kleinschalige veehouderij is en geen voorstander van het verdwijnen van boeren in de gemeente. Ook met de boer van de motie zou de gemeente in gesprek moeten gaan over zijn mogelijkheden om bij te dragen.

Mevrouw ROOK (GPR/B) vindt de kaders in de Kadernota helder en duidelijk. Ze merkt op dat de solvabiliteit in 2016 met 40,2 % boven het landelijk gemiddelde van 34,8% lag en al er naar verwachting in de toekomst nog verder van af raken. Ze wil in de raad graag discussie over de grenzen van de risico's en een besluit daarover. Een overheid moet minimale risico's nemen en een financieel gezonde gemeente is een vereiste. Als het college bij de begroting komt met voorstellen om incidentele kosten te reduceren, zal GPR/B erop toezien dat ook gekeken wordt naar de uitgaven voor de eigen organisatie en dat inwoners zo weinig mogelijk van bezuinigingen merken. Ook zou bij de

aangekondigde onderzoeken zoveel mogelijk kennis die al in huis is, benut moeten worden. In de krant las ze dat het beleidsinitiatief voor de Pinkenberg vast zou worden aangenomen. Ze hoopt voor de oppositie dat dit niet weer zal gebeuren. GPR/B is positief over de Global Goals als ten minste de eigen doelen niet uit het oog worden verloren. Wel voelt ze zich door de gang van zaken nog geen mede-eigenaar, eerder toeschouwer. Na de informatie in het kader van de organisatieverandering heeft ze niets meer gehoord. Over voorstellen als het landelijk expertisecentrum heeft de raad niets besloten, de Global Goals zijn niet omarmd. Ze vraagt raad en inwoners meer te betrekken zodat iedereen ook begrijpt waarom die vierkante dozen op de gang staan. Ze bespreekt enkele van de doelen. Wat betreft doel 1, einde aan de armoede, heeft de lokale overheid een goede positie. Ze heeft een folder van het kindpakket in Renkum als voorbeeld, met zaken als een winterkledingpas, oververgoeding en de stichting Jarige Job. Bij motie vraagt ze met de SP om uitbreiding van het pakket. Goed en inclusief onderwijs is doel 4. Dat betekent, zoals het coalitieakkoord stelt, in ieder dorp basisonderwijs, of busvervoer ernaartoe. Omdat die ook veilig naar school moeten kunnen fietsen, vraagt ze aandacht voor de kinderen uit Laag-Soeren die snel een veilige oversteek over de Harderwijkerweg nodig hebben. Ze vraagt haast te maken. Bij doel 8, over duurzame, inclusieve economische groei en werkgelegenheid hoort ook dat men van fatsoenlijk werk fatsoenlijk kan rondkomen. Het betekent dat mensen die uitstromen uit de bijstand een volwaardige baan krijgen en niet belanden in een draaideursituatie. Plannen om de bijstand echt aan te pakken zijn al vaker zijn gemaakt maar hebben nooit veel opgeleverd, vertelden oud-raadsleden haar. Doel 11, veilige steden, betekent ook veilige openbare ruimte en betaalbare woningen. Dit sluit aan bij wat inwoners willen van hun omgeving. Daar hoort niet bij dat dorpen verloederen door bezuinigingen. GPR/B steunt de wereldwijde doelen en wenst het college succes met de uitvoering. Ze hoopt in deze raadsperiode goede discussie te kunnen voeren zonder dat de uitkomst tevoren al in De Gelderlander staat.

Motie 5 Onbezorgd meedoen!

De raad van de gemeente Rheden, in vergadering bijeen op 14 juni 2018, sprekende over de Kadernota;

Constaterende dat:

- doel 1 van de Global Goals stelt dat lokale overheden in de ideale positie verkeren om middelen en voorzieningen aan te wenden om mensen aan armoede te helpen ontsnappen;
- er in de gemeente Rheden kinderen zijn die in armoede opgroeien;

Overwegende dat:

- een kindpakket onderdeel uitmaakt van de mogelijkheden in de gemeente Rheden;
- in het coalitieakkoord wordt aangegeven dat kinderen moeten kunnen meedoen in de samenleving zonder stigma van armoede;
- er volgens het coalitieakkoord extra middelen worden ingezet voor de bestrijding van kinderarmoede;
- er nu sprake is van de ontwikkeling van nieuw/aangepast beleid;

Verzoekt het college:

- bij de ontwikkeling van nieuw/aangepast beleid ter bestrijding van kinderarmoede de mogelijkheid om het kindpakket uit te breiden met een winterkledingpas, schoolspullenpas, kindpas voor extra uitgaven, een pakket van de stichting Jarige Job en OV-vergoeding voor jongeren van 12 tot en met 17 jaar mee te nemen;
- de raad te informeren hoe uitvoering is gegeven aan de mogelijkheden tot uitbreiding van het kindpakket.

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie GPR/Burgerbelangen, M. Rook; fractie SP, L. van Vliet

De heer ROUMEN (D66) zegt te merken dat de wereldwijde doelen als haakjes kunnen dienen. Mevrouw ROOK (GPR/B) zegt dat ze door het beleid ernaast te leggen, verbanden is gaan zien.

Mevrouw HOPMANS (VVD) zegt dat ze samen met D66 al geruime tijd in gesprek is met Soerens Belang over de veilige oversteek. Het proces loopt al enkele maanden en er is al allerlei actie ondernomen. Ook de verlichting is besproken en zal worden aangepast. Aan het college is gevraagd haast te maken. Ze merkt op dat GPR/B daarbij niet betrokken was, ook niet in de correspondentie is terug te vinden is, en zegt verbaasd te zijn dat GPR/B de oversteek nu aan de orde stelt. Mevrouw

ROOK (GPR/B) vraagt of het feit dat ze niet betrokken was, betekent dat ze er geen vragen over mag stellen. Ze heeft met ouders gesproken en vraagt nu om haast te maken. Mevrouw HOPMANS (VVD) had liever gezien dat GPR/B er vanaf het begin bij betrokken was.

De heer WITTEVEEN (CU) merkt op dat het debat over de Global Goals lijkt te gaan. Het is goed dat de raad die zich eigen maakt. Hij herinnert aan de jaarlijkse dag van de provincie Gelderland op 6 juni waar mevrouw Minnesma van Urgenda pleitte voor meer snelheid bij het klimaatneutraal maken om opwarming van de aarde te voorkomen. In plaats van op 2050 zou men zich moeten richten op 2030. Zij zei dat het ook kan, bijvoorbeeld door het minderen van energieverbruik van woningen. Met het investeren van de kosten van 15 jaar energieverbruik ter grootte van € 35.000 kan men een woning energieneutraal maken. Technieken ontwikkelen zich snel. Er is wel inzet nodig van inwoners, gemeente, bedrijven en woningcorporaties. Voor heel Rheden vergt dat € 500 miljoen. Hij wil de komende vier jaar werken aan een inspirerende aanpak en zichtbaar resultaat. Als het gaat om de zorgzame samenleving vallen hem positieve ontwikkelingen op zoals het abonnementstarief voor de Wmo, meer gebruik van de Gelrepass en betere kredietverlening. Wel zullen de kosten ook stijgen. Beheersing daarvan, ook al wordt maatwerk toegepast, blijft een grote opgave. Het is nog zoeken naar de grenzen. Los daarvan wijst hij erop dat het meerjarenperspectief aangeeft dat € 1,5 miljoen wordt ingeteerd op de algemene reserve. De naamgeving van de Global Goals spreekt niet altijd aan en kan aanleiding zijn tot discussie. Maar de meeste zijn goed toepasbaar. De CU is er positief over. Als de gemeente gedwongen het pad moet verlaten, is het goed zaken eens echt op te schudden. Bij de grote opgaven die er liggen, kunnen de Global Goals een belangrijke rol spelen, al is het als vingeroefeningen. Hij is niet voor een landelijk expertisecentrum en waarschuwt voor situaties als in Ulft waar ambtelijke paradepaardjes te ver voor de troepen uit liepen. De CU ziet dus eigen punten terug in het coalitieakkoord, en ziet uit naar de vertaling in een voortvarende aanpak en sluitende begroting. Hij hoopt op een duurzame, energieke gemeente en wenst het college wijsheid en zegen.

De heer ROUMEN (D66) is blij dat de CU met concrete cijfers komt, waaruit blijkt dat het zetten van urgente stappen een reële mogelijkheid is.

Schorsing

De VOORZITTER deelt mee dat de heer Bosveld (GPR/B) niet meer aanwezig is.

Wethouder KLOMBERG wijst erop dat de organisatieontwikkeling al in de begroting 2018 is aangekondigd; het beleidsinitiatief in de Kadernota geeft de concretisering. De inzet is een meer integrale aanpak, met de bedoeling inwoners beter te bedienen vanuit de gedachte dat de gemeente er voor hen is, niet andersom. Om dit streven in te kaderen is aansluiting gezocht bij de Global Goals. Hij is blij met het gesprek en de steun in de raad. Het zal niet bij elk voorstel de betreffende doelstelling vermelden; dat is voor intern gebruik. Hij noemt de voorbeelden Operatie Steenbreek en de professionalisering van wijkteams. Hij heeft begrepen dat de raad vooral naar de eigen organisatie wil kijken voordat de gemeente naar buiten treedt. Tot aan de begroting zal dan ook de nadruk liggen op doorontwikkeling van de eigen organisatie. Global Goals zijn dus ondersteunend aan de organisatie en die weer aan de dienstverlening aan inwoners. In oktober zal hij een toelichting geven. Ten aanzien van duurzaamheid heeft hij het pleidooi voor realisme gehoord. Hij is het eens maar vindt het nodig om een stevige ambitie neer te leggen. Hij is blij dat Rheden in Gelderland op de vierde plaats staat wat duurzaamheidsambitie betreft. Het college zal binnenkort een actualisatie van de klimaataanpak tot 2022 voorleggen met daarin drie lijnen. Ten eerste klimaatadaptatie, het voorbereiden van de omgeving op klimaatverandering. Daaronder valt vergroening, ook bij het nieuwe gemeentehuis en Operatie Steenbreek. Een tweede lijn is de energietransitie en CO₂-reductie. Ook voor mensen met een kleine beurs moet isolatie mogelijk zijn. Hier moet ook gedacht worden aan het opwekken van schone energie. Hij hoopt dat er aan het einde van de coalitieperiode keuzes gemaakt kunnen worden over het aantal windmolens en zonnepanelen. De bedoeling is om rustig op weg te gaan om aan het einde toch grote stappen te kunnen nemen. Een derde lijn is het draagvlak. Inwoners, bedrijven en instellingen moeten bij de klimaataanpak betrokken worden. Over de Kadernota zelf maakte de SP terecht een opmerking over de volgorde van jaarrekening en Kadernota. Hij ziet dit jaar als een pilot; in het auditcomité kwam dit ook ter sprake. Zoals het coalitieakkoord zegt, wil hij meer evenwicht in de begroting, minder sterke plussen en minnen. Hij komt er bij de begroting op terug. Die begroting zal anders van opzet zijn in verband met de Global Goals. Er komt een aangepaste financiële verordening naar de raad waarbij ook de solvabiliteit aan de orde komt. Hij vindt ook dat nagedacht moet worden over normen en streefgetallen. Het is geen probleem de raad een overzicht te geven van inkomsten en lasten inzake de hondenbelasting zoals motie 2 vraagt.

Wethouder HAVERKAMP (VVD) is blij met de steun vanuit de raad voor zijn ambitie om de 1050 mensen die nu een bijstanduitkering ontvangen, te activeren en ervoor te zorgen dat ze in hun eigen inkomsten voorzien. Het is jammer dat de SP daar vraagtekens bij zet. Zijn oproep op Twitter leverde immers veel reacties op van ondernemers. Hij heeft eerder gezegd dat 80 mensen niet direct inzetbaar zijn, maar 500-700 mensen hebben nog een zetje nodig. In de coalitieonderhandelingen is de keuze gemaakt voor de Amsterdamse aanpak, niet voor de Rotterdamse. Hij dankt voor de steun voor het museum. GPR/B heeft zelfs oud-raadsleden ondervraagd over zijn aanpak. Hij vraagt of het de bedoeling is om deze mensen links te laten liggen. Hij roept GPR/B op om zich bij zijn streven aan te sluiten. Mevrouw ROOK (GPR/B) zegt bij interruptie dat de wethouder haar verkeerd benadert. Ze heeft gezegd dat er al vaker onderzoek is gedaan, en dat ze hoopt dat het daar niet bij blijft. Oud-raadsleden hebben haar gebeld. In het eigen verkiezingsprogramma staat ook dat ieder zijn eigen boterham moet kunnen verdienen, tegen een fatsoenlijk loon. Ze heeft het college zelfs succes gewenst.

Wethouder HAVERKAMP (VVD) concludeert dat de opmerking verkeerd is overgekomen en zegt te hopen dat college en raad dit samen oppakken. Hij vervolgt dat het college de boodschap van motie 3 onderschrijft, en zelf de brief wil ondersteunen. Hij vindt wel dat discussie over individuele gevallen voorkomen moet worden. Daarop deelt mevrouw VAN VLIET (SP) bij interruptie mee dat zij de naam van de familie uit de tekst zal halen. Zij is blij met de positieve reactie van het college. De VOORZITTER deelt mee dat hij als burgemeester bij de boer op bezoek is geweest en daarna in een brief aan de minister gevraagd heeft om snel duidelijkheid te geven. Hij begrijpt dat de zaak ingewikkeld ligt vanwege Europese regels over de discretionaire bevoegdheid. Hij zegt dat het college een ondersteunende brief zal schrijven.

Wethouder HOFSTEDE dankt voor de mooie woorden. Ze begrijpt de zorgen over inwoners die niet aan kunnen haken, bijvoorbeeld ten aanzien van werk. Maar daarnaast is er ook de groep waar de motie van de SP op doelt. Het college heeft in het akkoord aangegeven dat iedereen een salaris verdient. De motie gaat verder. Ze wijst erop dat de VNG en ook ondernemers zich sterk hebben gemaakt voor het minimumloon. Het college wil zich liever daar bij aansluiten dan als gemeente apart actie ondernemen. Als mevrouw REINDERS (CDA) bij interruptie vraagt of zij de motie omarmt, voegt ze toe dat ze liever de krachten in de samenleving het werk laat doen. In die zin vindt ze de motie te vroeg. Mevrouw VAN VLIET (SP) merkt op dat iedere gemeente die zich aansluit het signaal versterkt. Wethouder HOFSTEDE vindt dat alle gemeenten samen het sterkst zijn en dat dit onderwerp bij de VNG in goede handen is. De heer ENDEVELD (GL) vraagt waarom het college zich niet nu wil uitspreken. Dat zou immers een versterking zijn. Wethouder HOFSTEDE zegt dat ze niet wil spreken in termen van omarmen of ontraden. Ze zal de VNG in dezen steunen.

Ze vervolgt met een antwoord over het kindpakket. Het is de bedoeling dat alle kinderen mee kunnen doen. De motie vindt ze voorbarig maar ze ziet deze wel als een handreiking. Mevrouw ROOK (GPR/B) interrumpeert dat de formulering wellicht niet helemaal helder is. De motie vraagt om bij het nieuwe en aangepaste beleid deze mogelijkheden mee te nemen. De heer ROUMEN (D66) vraagt daarop of deze motie niet overbodig is aangezien dit al in het coalitieakkoord staat. Wethouder HOFSTEDE bevestigt dat het kindpakket in het akkoord staat. De bedoeling is een passend pakket. Ze wil het woord 'overbodig' liever niet gebruiken. Ze begrijpt wel dat de suggesties worden gedaan. De heer ROUMEN (D66) zegt van duidelijkheid te houden. De heer ENDEVELD (GL) doet het college de suggestie om toe te zeggen dat wat de motie vraagt zal worden meegenomen. Wethouder HOFSTEDE zegt dat ze dit niet zal doen. Ze zegt dat ze de vraag van GPR/B begrijpt, de bedoeling is dat een kind zo drempelloos mogelijk mee kan doen. Ze vraagt om haar het werk te laten doen en te vertrouwen dat ze met een goed voorstel naar de raad komt.

Mevrouw HOPMANS (VVD) citeert uit het coalitieakkoord, met name de passage 'dat beter aansluit bij het kind' en concludeert dat dus alle mogelijkheden worden meegewogen. Ze sluit zich aan bij de vraag van D66. Mevrouw ROOK (GPR/B) zegt dat ze dit er niet in leest. Er is in het coalitieakkoord sprake van 'alle mogelijkheden'. Dat zou ook mogelijkheden impliceren die zij niet wenst. De VOORZITTER stelt vast dat GPR/B en de wethouder elkaar wel begrijpen. Wethouder HOFSTEDE zegt nog dat ze het besluit over de motie aan de raad laat. Ze ziet het in alle gevallen als steun.

Het nieuw vastgestelde abonnementstarief voor de Wmo heeft financiële gevolgen die terug te vinden zijn in de Zomernota. De VNG is niet blij omdat het een openeinderegeling is. De keerzijde is wel dat het 0-tarief blijft bestaan zodat iedereen er gebruik van kan blijven maken. Het medewerkerstevredenheidonderzoek vindt plaats mede in het kader van de organisatieverandering, en ook ten behoeve van de OR. Mogelijk biedt het aanknopingspunten voor actie tegen het ziekteverzuim en voor het bijsturen van de organisatieverandering.

Wethouder BUDEL constateert dat zowel GPR/B als VVD en D66 in gesprek is met Soerens Belang inzake de fietsveiligheid. Er is al een voorstel gedaan dat door Soerens Belang is goedgekeurd. Binnenkort komt er een collegevoorstel. Als mevrouw ROOK (GPR/B) bij interruptie vraagt om dit ook mee te delen aan de ouders, zegt hij dat dit zal gebeuren na collegebesluit. In antwoord op GL zegt hij dat er in 2016 een Fietsplan is aangenomen waarin knelpunten zijn opgenomen. Op de vraag bij interruptie van de heer ENDEVELD (GL) naar een eventuele herziening, zegt hij nog druk te zijn met het oplossen van de knelpunten. De heer Van VALBURG (PvdA) deelt nog mee dat er regelmatig overleg is met de Fietsersbond over in de praktijk geconstateerde knelpunten waarna het plan wordt bijgesteld. Wethouder BUDEL zegt dat het college hecht aan goede en veilige fietsvoorzieningen. Hij wijst erop dat de N317 een provinciale weg is, en dat er pas een nieuwe zevenjarig tijdvak is ingegaan. Hij zal de motie inbrengen in het overleg met de provincie. Op zijn vraag of de indieners aan de gemeente vragen om mee te betalen, antwoordt mevrouw REINDERS (CDA) dat ze in eerste instantie vraagt om actie richting de provincie en dat ze een voorstel voor financiering afwacht.

Schorsing

De VOORZITTER deelt mee dat de heer De Lange (CDA) sinds de vorige termijn aanwezig is.

Tweede termijn raad

Mevrouw HOPMANS (VVD) is blij dat het college ook vindt dat de gemeente er voor de inwoners is, en niet andersom, en dat de Global Goals bovendien tot aan de begroting intern worden gehouden. Ze wacht de toelichting in oktober af. De VVD steunt motie 3 als de brief in algemene termen gesteld is en samen met het college wordt verstuurd; er is met de fractie in Den Haag over gesproken. Ze steunt ook motie 2 en is benieuwd naar het resultaat. Motie 1 betreft landelijk beleid; ze wil afwachten wat de actie van VNG oplevert. Wat de kindpakketten betreft vindt ze de omschrijving in het coalitieakkoord ruim genoeg en motie 5 daarom overbodig.

Mevrouw ROOK (GPR/B) deelt daarop mee dat ze haar motie 5, gehoord het college, aanhoudt. De VOORZITTER stelt vast dat motie 5 geen deel meer uitmaakt van de besluitvorming.

Mevrouw REINDERS (CDA) is blij met de toezegging over het ambitieniveau van de Global Goals. De fractie heeft ook landelijk contact gehad over de bioboer. Het CDA zal de motie steunen. Het zal niet meevallen dit te veranderen. Ze steunt ook motie 2. Het CDA heeft al vaker gesproken over de hondenbelasting en ze is benieuwd naar het resultaat. Motie 1 gaat over landelijk beleid. Ze volgt hier de lijn van het college om die discussie af te wachten.

Mevrouw VAN VLIET (SP) merkt in aansluiting op GPR/B op, dat de raad nooit over de Global Goals heeft gediscussieerd. Het is nodig dat de raad daar binnenkort over discussieert. In reactie op het college zegt ze blij te zijn dat gekozen is voor de Amsterdamse aanpak; ze hoopt dat daar de Rhedense maat naast komt te staan. Bij motie 3 zal ze de familienaam schrappen uit de tekst. Ze dankt voor de steun, ook voor motie 2. Wat betreft motie 1 is ze het niet eens met de wethouder, want elke steun is meegenomen. Dat de wethouder spreekt over een fatsoenlijk salaris voor fatsoenlijk werk laat zien dat ze de motie steunt.

Daarop zegt wethouder HOFSTEDÉ dat ze het op prijs zou stellen als de raad actie onderneemt richting kabinet, en het college richting de VNG. Mevrouw VAN VLIET (SP) vraagt daarop aan mede-indiener GL of die kan instemmen met het vervangen van het woord 'college' door 'raad'. Wellicht zullen de rechtse fracties hun instemming daardoor willen heroverwegen. De SP steunt ook motie 4.

Mevrouw NOORLAND (PvdA) is tevreden dat de Global Goals op een laag pitje staan tot oktober. Er zou in de raad over gediscussieerd moeten worden. Ze steunt het onderzoek naar hondenbelasting; het gaat om de balans tussen inkomsten en uitgaven. De PvdA heeft zich al bezig gehouden met de kwestie van de biologische boer en is blij dat het college de motie steunt. Het kindpakket stond al in het verkiezingsprogramma van de PvdA en ze vertrouwt erop dat het coalitieakkoord goed wordt uitgewerkt. Ze vraagt een toezegging dat Rheden ook het 0-tarief bij de WMO zal hanteren en zal onderzoeken wat de gevolgen zijn. Ze steunt ze de doelstelling van motie 1, een inclusieve samenleving. Op de vraag van mevrouw VAN VLIET (SP) of de PvdA de motie steunt, antwoordt mevrouw NOORLAND (PvdA).

De heer ROUMEN (D66) hoopt dat de plannen voor duurzaamheid sneller worden gerealiseerd dan het college zegt. De wethouder heeft het over drie jaar plannen maken en besluiten in het vierde jaar. Hij is het niet eens met de kleine stapjes die het CDA voorstelt. Dan wordt de doelstelling niet gehaald. D66 heeft de landelijke fractie benaderd over de biologische boer en steunt motie 3. Hij steunt motie 2

maar merkt op dat de titel het afschaffen suggereert. Motie 5 steunt hij niet omdat het kindpakket al in het coalitieakkoord staat. Gezien de aanpassing kan D66 leven met motie 1, en steunt motie 4.

De heer ENDEVELD (GL) merkt op dat de geciteerde uitspraak van Kennedy werd gedaan op een moment dat nog niet duidelijk was waar men uit zou komen. Toch durfde hij te zeggen dat men naar de maan zou gaan. Hij zag liever brede steun in de raad voor zijn ambitie, en hij is teleurgesteld in de reactie van het college. Het is vreemd om als oppositie enthousiaster te zijn dan de coalitie. GL zou zo snel mogelijk naar buiten willen treden met de Global Goals omdat de samenleving er dan bij betrokken wordt; inwoners begrijpen het zo beter. Hij is het eens met de CU die Rheden al in 2030 CO₂-neutraal wil hebben en zag dit graag terug in het plan. GL steunt het onderzoek naar de hondenbelasting. GL vindt dat de extra kosten die de gemeente maakt door bezitters opgebracht moeten worden, maar honden moeten ook geen melkkoeien zijn. Hij ziet hem als een doelbelasting. GL steunt ook motie 4 maar vindt wel dat er een mogelijkheid moet komen om knelpunten te melden bij de gemeente zodat de raad zich niet telkens met afzonderlijke situaties hoeft bezig te houden. In verband met motie 3 vraagt hij of het college op het aanstaande VNG-congres een motie gaat indienen. Op de vraag van mevrouw REINDERS (CDA) naar de strekking van motie 3, zegt hij dat het de bedoeling is dat de raad zelf een brief schrijft.

Mevrouw ROOK (GPR/B) dankt voor het antwoord van het college. Wellicht zegt het college terecht dat motie 5 overbodig is. Ze houdt de motie aan maar wil wel toelichten dat de motie suggesties doet om redenen die de wethouder begrijpt. Ze is tevreden dat de raad wordt meegenomen in de werkwijze van de Global Goals. Verder merkt ze op dat de spraakverwarring tussen haar en de wethouder wellicht verband houdt met haar rode jasje. Ze steunt motie 1. Met motie 2 kunnen kosten en baten in beeld gebracht worden. GPR/B steunt ook motie 3 en motie 4.

De heer WITTEVEEN (CU) is blij met de reactie van het college inzake de energietransitie. Hij is het eens dat zowel ambitie als realisme en concrete resultaten nodig zijn. Kleine stappen vindt hij goed, zolang de pasfrequentie maar toeneemt. Het is goed als er discussie komt over de Global Goals want de raad moet zich die eigen kunnen maken. Hij vindt motie 1 een goed signaal. Hij steunt motie 2 maar tekent aan dat dit niet impliceert dat de hondenbelasting wordt afgeschaft. Hij stelt vast dat extra inzet nodig is voor de biologische boer en zegt motie 3 te steunen. De CU steunt ook motie 4.

Schorsing

Mevrouw VAN VLIET (SP) deelt mee dat ze de opdracht van motie 1 wijzigt zodat de tekst luidt: "De raad besluit: 'zich richting het kabinet uit te spreken tegen het plan om het mogelijk te maken om mensen met een arbeidsbeperking minder dan het minimumloon te betalen.'" Ze heeft begrepen dat deze motie, mits aangenomen, met een begeleidende brief naar Den Haag wordt gestuurd.

Tweede termijn college

Wethouder KLOMBERG zegt dat 1962 goede dingen heeft gebracht, bijvoorbeeld de helft van de collegeleden. Hij is blij met het enthousiasme van GL over de Global Goals. Bij hem persoonlijk versterkt een bericht over het laatste klimaatrapport van de VN zijn intrinsieke motivatie. Die motivatie zal iedereen moeten vinden. Richting de organisatie heeft hij meegedeeld dat het uitgangspunt van het college is: minder woorden, meer doen. Kleine stappen in de eerste jaren zullen leiden tot grote stappen aan het einde van de periode. Hij spreekt over 'a small step for a man, one giant leap for mankind'. Aan de SP vraagt hij de titel van motie 2 aan te passen omdat het woord 'afschaffen' een verkeerd signaal geeft. Daarop deelt mevrouw VAN VLIET (SP) bij interruptie mee dat ze de titel wijzigt zodat deze luidt: "Hondenbelasting".

Wethouder KLOMBERG deelt nog mee dat de raadsleden een VNG-brochure zullen ontvangen over het vertalen van de Global Goals richting inwoners.

Mevrouw HOFSTEDE deelt mee dat de VNG zich al heeft uitgesproken over de ongewenstheid van de loondispensatie, bij monde van voorzitter Vliegenthart. Het college zal zich daarom niet uitspreken op het VNG-congres. In reactie op de PvdA zegt ze toe dat de vertaling van het abonnementstarief Wmo te vinden zal zijn in de Zomernota.

Mevrouw REINDERS (CDA) zegt dat het CDA motie 1 niet zal steunen en dit onderwerp overlaat aan de landelijke fractie. Het minimumloon is maar een aspect van de zaken die een rol spelen bij de werkgelegenheid van arbeidsgehandicapten.

Mevrouw HOPMANS (VVD) deelt mee dat de VVD motie 1 niet steunt om dezelfde reden als het CDA.

De VOORZITTER sluit de Algemene Beschouwingen af.

3 Voorstel tot vaststelling van de Kadernota 2019

Mevrouw VAN VLIET (SP) legt een stemverklaring af: de SP steunt het voorstel maar tekent aan dat deze Kadernota globaal en ambtelijk is en dat een onevenredig deel van de beleidsinitiatieven betrekking heeft op de eigen organisatie. De SP verwacht meer van het collegeakkoord en de Zomernota.

De VOORZITTER stelt vast dat de raad instemt met het voorstel. Aldus wordt besloten.

De VOORZITTER legt motie 1, Minimumloon voor iedereen, ter besluitvorming voor en stelt vast dat de fracties SP, PvdA, D66, GL, GPR/B en CU voor stemmen en de fracties VVD en CDA tegen. De motie is aangenomen met 17 stemmen voor en 9 tegen. Aldus wordt besloten.

De VOORZITTER legt motie 2, Hondenbelasting, ter besluitvorming voor en stelt vast dat alle fracties instemmen. De motie is aangenomen met algemene stemmen. Aldus wordt besloten.

De VOORZITTER legt motie 3, Voorkom faillissement bioboer, ter besluitvorming voor en stelt vast dat alle fracties instemmen. De motie is aangenomen met algemene stemmen. Aldus wordt besloten.

De VOORZITTER legt motie 4, Veilige oversteek vanaf het Schoonoordpad, ter besluitvorming voor en stelt vast dat. De motie is aangenomen met algemene stemmen. Aldus wordt besloten.

4 Ontwerpbegroting 2018-2022 BVO DRAN. Voorstel om het college te verzoeken de zienswijze van de raad op de ontwerp-meerjarenprogrammabegroting BVO DRAN 2018-2022, zoals verwoord in dit voorstel kenbaar te maken aan het Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling BVO DRAN

De heer HANSEN (VVD) merkt op dat dit de eerste volledige begroting is sinds de start van deze gemeenschappelijke regeling, die met moeite tot stand is gekomen. Hij stelt de vraag of de vier K's die bij een totstandkoming van een regeling gelden als toetsingskader nog steeds overeind staan: kwaliteit, kostenreductie, kwetsbaarheid, kansen. De kosten zijn niet naar verwachting en het is de vraag of beleidsdoelen worden behaald. Net als kinderen die steeds om geld vragen afhankelijk worden, zou dat hier ook het geval kunnen zijn. Hij herinnert zich Presikhaaf Bedrijven. De VVD vindt dat de zienswijze harder mag worden aangezet, 'kennis nemen van' is te soft. Rheden zou ook, los van de evaluatie over de bedrijfsvoering een evaluatie moeten doen om te bezien of de beleidsdoelen worden gehaald. Daartoe dient hij met D66 en PvdA een amendement in.

Amendement 1 Pas op de plaats

De raad van de gemeente Rheden in vergadering bijeen op donderdag 14 juni 2018

Constaterende dat:

- De begroting van de BVO DRAN voor 2018 en 2019 hoger uitvalt dan begroot voor de gemeente Rheden;
- Diverse gemeenten in de regio besloten hebben naar aanleiding van kostenstijgingen geen vervoer bij BVO DRAN onder te brengen;
- In het algemeen bestuur van de BVO DRAN is besloten in 2019 te evalueren of –en zo ja, hoe- verder wordt gegaan met de samenwerking.

Overwegende dat:

- Doelgroepenvervoer voor de gemeenteraad van Rheden een belangrijk onderwerp is;
- Duidelijke inhoudelijke beleidskeuzes door de gemeenteraad van Rheden van belang zijn om te kunnen beoordelen of de bedrijfsvoeringorganisatie Doelgroepenvervoer voldoet aan de lokale behoeften;
- Daarbij gekeken moet worden naar Wmo-vervoer, leerlingenvervoer en vervoer van eventuele andere doelgroepen;
- Hierbij onder andere gekeken kan worden naar de locaties van de voorzieningen, de versterking van eigen kracht, de bundeling van vervoer, het goed benutten van het openbaar vervoer (ov) en de inzet van lokale vrijwilligers.

Verzoekt het college de volgende passage in het raadsbesluit:

- 'De raad van Rheden neemt de ontwerp meerjarenbegroting 2018-2022 van de BVO- DRAN voor kennisgeving aan in afwachting van het plan van aanpak voor kostenbeheersing van de vervoersorganisatie'

Te wijzigen in:

- 'De gemeenteraad van de gemeente Rheden stemt niet in met de ontwerpmeerjarenbegroting 2018-2022 van BVO DRAN, omdat de gemeenteraad niet akkoord kan gaan met de voorliggende kostenstijgingen'.

Draagt het college daarnaast op:

- In dit kader een interne beleidsevaluatie uit te voeren en deze aan de gemeenteraad voor te leggen, evenals mogelijke daaruit voortvloeiende aanbevelingen of voorstellen.

En gaat over tot de orde van de dag, Rheden, 14 juni 2018,
VVD, Sjur Hanssen; PvdA, Marleen Noorland; Krista den Hertog-Heins, D66

De heer FRIJLINK (CDA) vraagt hoe de andere gemeenten hier in staan.

De heer KUIJPERS (SP) zegt dat hij zijn bijdrage heeft gewijzigd naar aanleiding van het amendement. Hij vindt het een goed amendement dat recht doet aan het gevoel van de SP in dezen. Hij heeft zorgen over de oplopende kosten, de oplossingsrichting voor kostenreductie, de implementatie van alle vormen van vervoer. De vraag is ook wat de verbetering van de efficiëntie doet met de kwaliteit. Wellicht is kostenreductie mogelijk door minder frequent aanbesteden, en op het gebied van interne kosten en accountantskosten. Hij vraagt aan de indieners of een van de voorstellen na de interne beleidsevaluatie ook kan zijn dat de gemeente eruit stapt, en of de overige zienswijzen blijven staan. De heer HANSSEN (VVD) antwoordt dat hij vooraf geen beperkingen wil opleggen aan het college en zoveel mogelijk vrijheid wil geven. Het amendement betreft alleen het eerste punt, voor het overige wil hij het college steunen in de geuite zorgen.

Mevrouw NOORLAND (PvdA) zegt dat het grootste bezwaar van de PvdA de strekking van punt 2 betreft. Het compensatiebedrag moet op een reële basis worden vastgesteld. Voor het overige complimenteert ze de opstellers van de zienswijze omdat deze goed inzicht geeft in wat er aan de hand is. Ze dankt ook de VVD voor het vertalen van de zorgen die ook zij heeft.

Mevrouw Den HERTOG (D66) sluit zich aan bij VVD en PvdA. Ook D66 kreeg een déjavu. Ze wijst op het uitgangspunt van de samenwerking, het solidariteitsbeginsel. Maar de regels van het spel worden veranderd, en de kosten zijn hoger dan verwacht. Goed gedrag, meer mensen die zelfstandig reizen, wordt bestraft. Het grootste bezwaar van D66 is dat september 2017 als uitgangspunt wordt genomen voor de zogenaamd realistische berekeningen. Ze noemt het een oneerlijke manier van berekenen die niet stimuleert tot minder vervoer en eerlijk verdelen van vervoersbewegingen. Ze vraagt of het college bereid is dit bezwaar op de systematiek ook mondeling over te brengen aan het bestuur.

De heer ESKES (GPR/B) is het eens met de VVD dat de BVO-DRAN nog geen succes lijkt. Hij vraagt het college naar de kosten van uittreding. Op de informatieavond heeft het college gezegd dat de hoogte ervan door de deelnemers worden bepaald. Hij citeert nu artikel 27, lid 4 van de regeling uit 2016 om aan te geven dat het alleen de directe kosten betreft. Hij vraagt wanneer het contract afloopt, en of de kosten van uittreding inderdaad beperkt zijn. GPR/B wil het college niet de opdracht geven om uit te treden maar wil met het oog op verdere besluiten wel weten wat e regels en kosten zijn. De BVO-DRAN heeft in een notitie de financiële geanalyseerd. In bijlage 2 worden aanbevelingen gedaan voor het verbeteren van de efficiëntie die de indicatiestelling en de kwaliteit raken. Hij noemt onder meer de maatregelen tegen pieken, waaronder het vol-is-vol-principe, het terugbrengen van indicaties ten behoeve van de efficiëntie en geconcentreerd vervoer. Hij wijst erop dat vol-is-vol niet mag, en dat indicaties als 'voorin zitten' er niet voor niets zijn. Het gaat hier wel om kinderen en doelgroepen. Deze vervoersorganisatie mag zich niet met indicaties bemoeien en zich op het sociale domein begeven. Als BVO-DRAN wil bezuinigen moet men kijken naar efficiëntie en overhead. Daarom dient hij een amendement in.

Amendement 2 Geen indicatiestelling door BVO DRAN

De raad van de gemeente Rheden, in vergadering bijeen op 14 juni 2018, sprekende over de Ontwerpbegroting 2018-2022 BVO-DRAN

Constateerend dat:

- volgens Bijlage 2 (Notitie Toelichting kosten Avan) verhoging van het reizigerstarief of het aanpassen van de openingstijden niet als eerste aan de orde komen;
- volgens deze notitie de aanbevelingen met betrekking tot de voorkant en de instroom van vervoer veel belangrijker voor kostenbesparing zijn;
- enkele aanbevelingen tegen de afgegeven indicaties in gaan;
- in enkele aanbevelingen sprake is van o.a. onderzoek naar cliënten, concentreren van dagbestedingsdagen, maximale verblijfstijd verlengen en OV advies voor Wmo e.d.;

Overwegende dat:

- inwoners op basis van gezondheid of beperkingen de indicatie individueel vervoer krijgen toegewezen;
- er altijd eerst sprake is van Openbaar Vervoer als algemene voorziening voor een individuele voorziening wordt toegewezen;
- indicatiestelling geen verantwoordelijkheid is van BVO-DRAN;

Besluit:

Bij punt 5 in de zienswijze, na de zin 'Wij kijken daarom in het bijzonder uit naar uw plan van aanpak voor kostenbeheersing', de tekst toe te voegen: 'waarbij het uitgangspunt van de gemeente Rheden is dat er door BVO-DRAN niet wordt getornd aan een indicatiestelling in het kader van de aanpak voor kostenbeheersing'.

En gaat over tot de orde van de dag, namens de fractie van GPR/Burgerbelangen, Thomas Eskes

De heer WITTEVEEN (CU) deelt de zorgen van raad en college en steunt het amendement.

Wethouder KLONBERG zegt niet blij te zijn met het functioneren met BVO-DRAN. De bezwaren staan in de zienswijze. Dat voor 'ter kennisname' is gekozen houdt verband met de besluitvorming in het bestuur. Dat heeft namelijk in meerderheid besloten tot vaststelling van de begroting. Zijn voorganger heeft in het overleg wel bezwaren ingebracht tegen de kostenverdeling. Maar het college kan zijns inziens nu geen 'nee' meer zeggen. Hij zal zoals D66 vraagt de bezwaren zoals verwoord in punt 2, mondeling inbrengen in de bestuursvergadering van 28 juni. Als de raad amendement 1 aanneemt zal hij dit onmiddellijk aan het bestuur zenden voor het overleg morgen. In reactie op GPR/B zegt hij amendement 2 niet te kunnen steunen omdat de indicatiestelling geen bevoegdheid van BVO-DRAN is. Die kan alleen datgene aanpassen wat binnen de huidige doelstelling ligt en zal voor andere terug moeten komen naar de raad. Hij vraagt de indieners van amendement 1 te verduidelijken wat met de beleidsevaluatie wordt bedoeld. In antwoord op GPR/B zegt hij dat het contract loopt tot juli 2020. Op dit moment kan hij geen uitspraak doen over de hoogte van de directe kosten.

Tweede termijn

De heer WITTEVEEN (CU) is gerustgesteld nu hij hoort dat het college niet zal toestaan dat BVO-DRAN in de bevoegdheid van de raad treedt, al schuurt deze tegen de grenzen van het mandaat. Hij houdt zorgen. Hij vraagt de indieners van amendement 1 wat wordt bedoeld met de beleidsevaluatie.

De heer ESKES (GPR/B) is ook gerustgesteld maar vraagt toch een bevestiging dat het college niet mee zal gaan als de in de notitie genoemde opties op tafel liggen.

Wethouder KLONBERG licht toe dat de BVO-DRAN een uitvoeringsorganisatie is die in zijn analyses de nadruk legt op efficiëntie en kosten. De onder de eerste bullet genoemde mogelijkheden vallen binnen het mandaat, de overige niet. BVO-DRAN kan wel een voorstel doen dat dan echter in de raad motet komen. De VOORZITTER verduidelijkt de vraag: hoe zal de wethouder reageren als er een voorstel komt dat de indicatie raakt? Wethouder KLONBERG antwoordt dat hij dit dan eerst in het college en vervolgens in de raad zal voorleggen.

De heer ESKES (GPR/B) deelt nog mee dat GPR/B amendement 2 intrekt.

De heer ENDEVELD (GL) is blij met de toezegging. Het amendement is hiermee overbodig. Hij deelt de zorgen en vertrouwt erop dat de wethouder in het bestuur de belangen van Rheden dient.

Mevrouw NOORLAND (PvdA) merkt op hoe weer blijkt dat het moeilijk is om gemeenschappelijke regelingen te veranderen. Het is goed dat de zorgen nu op tafel liggen; vanaf hier kan de raad de zaak volgen.

De heer KUIJPERS (SP) reageert op de reden die de wethouder geeft voor het gebruik van 'ter kennisname'. Hij vindt de raad wel tegen kan zijn en zegt amendement 1 van harte te steunen.

Daarop licht de VOORZITTER toe dat dit amendement het antwoord zal bepalen van de wethouder in het bestuur.

De heer FRIJLINK (CDA) dankt het college en zegt het amendement te steunen.

De heer HANSSEN (VVD) licht toe dat hij de beleidsevaluatie wil richten op de richtlijnen die de raad destijds aan het college gaf. Het voorstel is daarop te reflecteren gezien wat er inmiddels is gebeurd. Zeker ook gezien de vraag van GPR/B over bijlage 2. Het is inderdaad de vraag wat de gemeente van zijn eigen beleidsdoelstellingen overeind kan houden als voorstellen in deze richting worden gedaan.

Wethouder KLOMBERG antwoordt dat hij de beleidsevaluatie in de beleidsagenda zal opnemen. De raad kan de rapportage verwachten. Hij wijst er nog op dat het amendement een negatief impliceert. Als de helft plus 1 van de gemeenten tegen is, zal het bestuur zich beraden. Hij vraagt de raad daarvoor de ruimte; mogelijk brengt dit problemen voor de organisatie met zich mee. Op de vraag van de heer HANSSEN (VVD) op welke problemen hij doelt, zegt hij dat het afkeuren van de begroting een nieuwe situatie met zich meebrengt. De heer HANSSEN (VVD) veronderstelt dat de raad graag een extra raadsvergadering zal plannen.

Wethouder KLOMBERG zegt nog dat het berekenen van de directe kosten nadere analyse vraagt. Hij kan er nu geen uitspraak over doen. Daarop zegt de heer KUIJPERS (SP) dat de kosten van uittreden bekend zullen zijn als het amendement is uitgevoerd. De heer HANSSEN (VVD) bevestigt dat de beleidsevaluatie alle consequenties in beeld moet brengen. Uittreden kan daarbij aan de orde zijn. De raad kan dan een integrale afweging maken.

De VOORZITTER legt amendement 1 ter besluitvorming voor en stelt vast dat alle fracties instemmen. Het is met algemene stemmen aangenomen. Daarmee is ook het geamendeerde voorstel aangenomen. Aldus wordt besloten.

5 Sluiting

De VOORZITTER sluit de vergadering.